

Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administracinis departamentas
2016 11 28
Pedagogavimo ir vertimų
skyriaus vedėjo pavaduotoja
D. Čekatauskienė
Dekatauskienė

PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS

Tarptautinis standartas

Draudžiamasis sąrašas

2017 m. sausis

Draudžiamąjį sąrašą oficialųjį tekstą tvarko Pasaulinė antidopingo agentūra (WADA) ir jį skelbia anglų ir prancūzų kalbomis. Kilus nesutarimų dėl tekstų anglų ir prancūzų kalbomis aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

Šis sąrašas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

**MEDŽIAGOS IR METODAI, DRAUDŽIAMI VISAIS ATVEJAIS
(PER VARŽYBAS IR NE VARŽYBŲ METU)**

Vadovaujantis Pasaulinio antidopingo kodekso 4.2.2 straipsniu visos *draudžiamosios medžiagos* laikomos „specifinėmis medžiagomis“, išskyrus S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a klasių medžiagas bei draudžiamuosius metodus M1, M2 ir M3.

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S0. NEPATVIRTINTOS MEDŽIAGOS

Bet kokia farmakologinė medžiaga, neįtraukta nė į vieną Sąrašo skyrių ir šiuo metu jokios vyriausybės sveikatos priežiūros institucijos nepatvirtinta kaip gydomoji (pvz., vaistai, kurių ikiklinikiniai ar klinikiniai tyrimai dar nebaigti ar buvo nutraukti, pakeistos struktūros vaistai (angl. *designer drugs*), medžiagos, patvirtintos naudoti tik kaip veterinariniai vaistai), yra visais atvejais draudžiama.

S1. ANABOLINIAI AGENTAI

Anaboliniai agentai yra draudžiami.

1. Anaboliniai androgeniniai steroidai (AAS)

a) Egzogeniniai* AAS, įskaitant:

1-androstendiolį (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -diolį), **1-androstendioną** (5 α -androst-1-en-3,17-dioną), **1-testosteroną** (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-en-3-oną), **4-hidroksitestosteroną** (4,17 β -hidroksiandrost-4-en-3-oną), **bolandiolį** (estr-4-en-3 β ,17 β -diolį), **bolasteroną**, **kalusteroną**, **klostebolį**, **danazolį** ([1,2]oksazol[4',5':2,3]pregna-4-en-20-in-17 α -olį), **dehidrochlormetiltestosteroną** (4-chlor-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **dezoksi-metiltestosteroną** (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -olį), **drostanoloną**, **etilestrenolį** (19-norpregna-4-en-17 α -olį), **fluoksimesteroną**, **formeboloną**, **furazabolį** (17 α -metil[1,2,5]oksadiazol[3',4':2,3]-5 α -androstan-17 β -olį), **gestrinoną**, **mestanoloną**, **mesteroloną**, **metandienoną** (17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **metenoloną**, **metandriolį**, **metasteroną** (17 β -hidroksi-2 α ,17 α -dimetil-5 α -androstan-3-oną), **metildienoloną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-dien-3-oną), **metil-1-testosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-oną), **metilnortestosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestr-4-en-3-oną), **metiltestosteroną**, **metriboloną** (metiltrienoloną, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-trien-3-oną), **miboleroną**, **norboletoną**, **norklostebolį**, **noretandroloną**, **oksaboloną**, **oksandroloną**, **oksimesteroną**, **oksimetoloną**, **prostanazolį** (17 β -[(tetrahidropiran-2-il)oksi]-1'H-pirazol[3,4:2,3]-5 α -androstaną), **kvinboloną**, **stanozololį**, **stenboloną**, **tetrahydrogestrinoną** (17-hidroksi-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-oną), **trenboloną** (17 β -hidroksiestr-4,9,11-trien-3-oną) ir kitas panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagas.

b) Endogeniniai** AAS, kai skiriami vartoti kaip egzogeniniai:

19-norandrostendiolis (estr-4-en-3,17-diolis), **19-norandrostendionas** (estr-4-en-3,17-dionas), **androstendiolis** (androst-5-en-3 β ,17 β -diolis), **androstendionas** (androst-4-en-3,17-

dionas), boldenonas, boldionas (androsta-1,4-dien-3,17-dionas), dihidrotestosteronas (17 β -hidroksi-5 α -androstan-3-onas), nandrolonas (19-nortestosteronas), prasteronas (dehidroepiandrosteronas, DHEA, 3- β -hidroksiandrost-5-en-17-onas), testosteronas ir jų metabolitai bei izomerai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

3 β -hidroksi-5 α -androstan-17-oną, 5 α -androst-2-en-17-oną, 5 α -androstan-3 α ,17 α -diolį, 5 α -androstan-3 α ,17 β -diolį, 5 α -androstan-3 β ,17 α -diolį, 5 α -androstan-3 β ,17 β -diolį, 5 β -androstan-3 α ,17 β -diolį, 7 α -hidroksi-DHEA, 7 β -hidroksi-DHEA, 4-androstendiolį (androst-4-en-3 β ,17 β -diolį), 5-androstendioną (androst-5-en-3,17-dioną), 7-keto-DHEA, 19-norandrosteroną, 19-noretiocholanoloną, androst-4-en-3 α ,17 α -diolį, androst-4-en-3 α ,17 β -diolį, androst-4-en-3 β ,17 α -diolį, androst-5-en-3 α ,17 α -diolį, androst-5-en-3 α ,17 β -diolį, androst-5-en-3 β ,17 α -diolį, androsteroną, epi-dihidrotestosteroną, epitestosteroną, etiocholanoloną.

2. Kiti anaboliniai agentai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

klenbuterolį, atrankinius androgenų receptorių modulatorius (SARM, pvz., andariną ir ostariną), tiboloną, zeranolį, zilpaterolį.

Šiame skyriuje:

- *egzogenine vadinama tokia medžiaga, kurios organizmas natūraliu būdu paprastai negamina;
- **endogenine vadinama tokia medžiaga, kurią organizmas paprastai gamina natūraliu būdu.

S2. PEPTIDINIAI HORMONAI, AUGIMO FAKTORIAI, KITOS PANAŠIOS MEDŽIAGOS IR MIMETIKAI

Draudžiamos šios medžiagos ir kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos:

1. eritropoetino receptorių agonistai:

1.1. eritropoezę skatinančios medžiagos (ESA), pvz., darbepoetinas (dEPO), eritropoetinas (EPO), EPO-Fc, EPO mimetiniai peptidai (EMP), pvz., CNTO 530 ir peginesatidas, GATA inhibitoriai, pvz., K-11706, metoksi-polietilen-glikol-epoetinas beta (CERA), transformuojančio augimo faktoriaus β (TGF- β) inhibitoriai, pvz., sotaterceptas, luspaterceptas;

1.2. neeritropoetiniai EPO receptorių agonistai, pvz., ARA-290, asialo EPO ir karbamilintas EPO;

2. hipoksiją sukeliančio faktoriaus (HIF) stabilizatoriai, pvz., kobaltas, molidustatas ir roksadustatas (FG-4592) hipoksiją sukeliančio faktoriaus (HIF) aktyvatoriai, pvz., argonas, ksenonas;

3. chorioninis gonadotropinas (CG) ir liuteinizuojantis hormonas (LH) ir jų išsiskyrimo faktoriai vyrų organizme, pvz., buserelinas, gonadorelinas ir leuprorelinas;

4. **kortikotropiniai ir jų išsiskyrimo faktoriai, pvz., kortikorelinas;**

5. **augimo hormonas (GH) ir jo išsiskyrimo faktoriai, pvz., augimo hormono išsiskyrimo hormonas (GHRH) ir jo analogai, pvz., CJC-1295, sermorelinas ir tesamorelinas, augimo hormonų sekretagogai (GHS), pvz., grelinas ir grelino mimetikai, pvz., anamorelinas ir ipamorelinas, GH išsiskyrimo peptidai (GHRPs), pvz., aleksamorelinas, GHRP-6, heksarelinas ir pralmorelinas (GHRP-2).**

Be to, draudžiami šie augimo faktoriai:

fibroblastų augimo faktoriai (FGFs), hepatocitų augimo faktorius (HGF), į insuliną panašus augimo faktorius-1 (IGF-1) ir jo analogai, mechaniniai augimo faktoriai (MGFs), trombocitų kilmės augimo faktorius (PDGF), kraujagyslių endotelio augimo faktorius (VEGF), ir bet kokie kiti augimo faktoriai, turintys poveikį raumenu, sausgyslių ar raiščių baltymų sintezei (degradacijai), vaskuliarizacijai, energijos panaudojimui, regeneracijos gebėjimams ar skaidulų tipo pasikeitimui.

S3. BETA-2 AGONISTAI

Visi atrankiniai ir neatrankiniai **beta-2 agonistai** yra draudžiami, taip pat visi optiniai izomerai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

fenoterolį, formoterolį, higenaminą, indakaterolį, olodaterolį, prokaterolį, reproterolį, salbutamolį, salmeterolį, terbutaliną, vilanterolį, išskyrus:

- įkvepiamąjį **salbutamolį** (ne daugiau kaip 1600 mikrogramų per 24 valandas, neviršijant 800 mikrogramų per 12 valandų);
- įkvepiamąjį **formoterolį** (didžiausia gauta dozė – ne daugiau kaip 54 mikrogramai per 24 valandas);
- įkvepiamąjį **salmeterolį** (ne daugiau kaip 200 mikrogramų per 24 valandas).

Jeigu šlapime randama daugiau kaip 1000 ng/ml salbutamolio ar daugiau kaip 40 ng/ml formoterolio, daroma prielaida, kad ši medžiaga buvo vartojama ne gydymo tikslais, ir laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* kontroliuojamais farmakokinetiniais tyrimais įrodo, kad anomalus rezultatas buvo gautas dėl gydymo tikslais įkvėptos dozės, neviršijusios pirmiau nurodytos didžiausios leidžiamos ribos.

S4. HORMONAI IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS MODULIATORIAI

Draudžiami šie **hormonai ir medžiagų apykaitos modulatoriai**:

1. **aromatazės inhibitoriai**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **4-androsten-3,6,17-trioną (6-okso), aminoglutetimidą, anastrozolį, androsta-1,4,6-trien-3,17-dioną (androstatrienedioną), androsta-3,5-dien-7,17-dioną (arimistaną), eksemestaną, formestaną, letrozolį, testolaktoną;**

2. **atrankiniai estrogeno receptorių modulatoriai (SERM)**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **raloksifeną, tamoksifeną, toremifeną;**

3. **kitos antiestrogeninės medžiagos**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **klomifeną, ciklofenilį, fulvestrantą**;

4. **preparatai, modifikuojantys miostatino funkciją (-as)**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **miostatino inhibitorius**;

5. **medžiagų apykaitos modulatoriai**:

5.1. **AMP aktyvinamų baltymų kinazė (AMPK)**, pvz., **AICAR**, ir **peroksisominių proliferatorių aktyvinamų delta receptorių (PPARδ) agonistai**, pvz., **GW 1516**;

5.2. **insulinai ir insulino mimetikai**;

5.3. **meldonis**;

5.4. **trimetazidas**.

S5. DIURETIKAI IR MASKUOJAMOSIOS MEDŽIAGOS

Draudžiami šie **diuretikai ir maskuojamosios medžiagos**, taip pat kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos, įskaitant, bet neapsiribojant:

- **desmopresiną, probenecidą, plazmos tūrio didinimo priemones**, pvz., **glicerolį**, intraveniniu būdu vartojamą **albuminą, dekstraną, hidroksietilo krakmolą ir manitolą**);

- **acetazolamidą, amiloridą, bumetanidą, kanrenoną, chlortalidoną, etakrino rūgštį, furozemidą, indapamidą, metolazoną, spironolaktoną, tiazidus**, pvz., **bendroflumetiazidą, chlortiazidą ir hidrochlortiazidą**), **triamtereną ir vaptanus**, pvz., **tolvaptaną**.

Išskyrus:

- **drospironą, pamabromą**, oftalmologiškai vartojamus **karboanhidrazės inhibitorius** (pvz., **dorzolamidą ir brinzolamidą**);
- **vietišškai vartojamą felipresiną**, skirtą dantų nejautrai.

Jei sportininko dopingo mėginyje bet kuriuo metu ar, jei taikoma, *per varžybas* aptinkamas bet koks šių medžiagų, kurių vartojimas ribojamas (pvz., **formoterolio, salbutamolio, katino, efedrino, metilefedrino ir pseudoefedrino**), kiekis kartu su diuretiku ar kita maskuojamąja medžiaga, laikoma, kad tai *teigiamas testo rezultatas*, nebent *sportininkas* turi patvirtintą *leidimą vartoti gydymui (LVG)*, išduotą šiai medžiagai, kartu su leidimu vartoti diuretiką ar maskuojamąją medžiagą.

DRAUDŽIAMIEJI METODAI

M1. KRAUJO IR KRAUJO KOMPONENTŲ MANIPULIACIJA

Draudžiami šie metodai:

1. bet kokio kiekio ir bet kokios kilmės autologinio, alogeninio (homologinio) ar heterologinio kraujo arba eritrocitų produktų *vartojimas* ar pakartotinis jų išvirkštimas į kraujotakos sistemą;
2. dirbtinis deguonies įsisavinimo, pernašos ar tiekimo didinimas, naudojant, bet tuo neapsiribojant, **cheminius perfluoro preparatus, efaprosiralį (RSR13) ir modifikuotus hemoglobino produktus**, pvz., hemoglobino pagrindu sukurtus kraujo pakaitalus, hemoglobino produktus mikrokapsulėse, išskyrus papildomą įkvėpiamą deguonį;
3. bet kokios rūšies kraujo ar kraujo komponentų manipuliacija kraujagyslėse fizikinėmis ar cheminėmis priemonėmis.

M2. CHEMINĖS IR FIZINĖS MANIPULIACIJOS

Draudžiama:

1. klastoti ar bandyti apgaule pakeisti per *dopingo kontrolę* paimtų *mėginių* vientisumą ir tinkamumą. Tai apima, bet tuo neapsiribojant, šlapimo pakeitimą ir (arba) atskiedimą, pvz., proteaze;
2. atlikti intravenines infuzijas ir (arba) injekcijas, viršijančias 50 ml per 6 valandas, išskyrus tuos atvejus, kai jos teisėtai skiriamos hospitalizacijos laikotarpiu, atliekant chirurgines procedūras ar klinikinius tyrimus.

M3. GENU DOPINGAS

Draudžiami šie metodai, kuriais siekiama pagerinti sportininko pasirodymą:

1. nukleino rūgščių polimerų ar nukleino rūgšties analogų perkėlimas;
2. normalių ar genetiškai modifikuotų ląstelių naudojimas.

PER VARŽYBAS DRAUDŽIAMOS MEDŽIAGOS IR METODAI
--

Be pirmiau apibrėžtų S0–S5 ir M1–M3 kategorijų, per varžybas draudžiamos šios kategorijos:

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S6. STIMULIATORIAI

Draudžiami visi **stimuliatoriai**, įskaitant visus **optinius izomerus** (pvz., *d-* ir *l-*), jei tinka.

Stimuliatoriams priskiriami:

a) Nespecifiniai stimuliatoriai:

adrafinilas, amfepramonas, amfetaminas, amfetaminilas, amifenazolas, benfluoreksas, benzilpiperazinas, bromantanas, klobenzoreksas, kokainas, kropropamidas, krotetamidas, fenkaminas, fenetilinas, fenfluraminas, fenproporeksas, fonturacetamas [4-fenilpiraketamas (karfedonas)], furfenoreksas, lisdeksamfetaminas, mefenoreksas, mefenterminas, mezokarbas, metamfetaminas(d-), p-metilamfetaminas, modafinilas, norfenfluraminas, fendimetrazinas, fenterminas, prenilaminas, prolintanas. Stimulatorius, kuris neįtrauktas į šio skyriaus sąrašą, yra specifinė medžiaga.

b) Specifiniams stimuliatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

4-metilheksan-2-aminas [metilheksanaminas], benzfetaminas, katinas^{}, katinonas ir jo analogai (pvz., mefedronas, metedronas, α -pirolidinovalerofenonas), dimetilamfetaminas, efedrinas^{***}, epinefrinas^{****}(adrenalinas), etamivanas, etilamfetaminas, etilefrinas, famprofazonas, fenbutrazatas, fenkamfaminas, heptaminolis, hidroksiamfetaminas (parahidroksiamfetaminas), izometeptenas, levmetamfetaminas, meklofenoksatas, metilendioksimetamfetaminas, metilefedrinas^{***}, metilfenidatas, niketamidas, norfenefrinas, oktopaminas, oksilofrinas (metilsinefrinas), pemolinas, pentetrazolis; fenetilaminas ir jo dariniai, fenmetrazinas, fenprometaminas, propilheksedrinas, pseudoefedrinas^{****}, selegilinas, sibutraminas, strichninas, tenamfetaminas (metilendioksiamfetaminas), tuaminoheptanas ir kitos panašios cheminės struktūros ir panašaus biologinio poveikio medžiagos.**

Išskyrus:

- klonidina,
- imidazolo darinius, skirtus vartoti vietiškai arba lašinti į akis, ir stimulatorius, kurie yra įtraukti į 2017 metų stebėsenos programą*.

*Bupropionas, kofeinas, nikotinas, fenilefrinas, fenilpropanolaminas, pipradolis ir sinefrinas yra įtraukti į 2017 metų stebėsenos programą ir nelaikomi *draudžiamosiomis medžiagomis*.

****Katinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime yra didesnė kaip 5 mikrogramai mililitre.

*****Efedrinas** ir **metilefedrinas** yra draudžiami, kai kiekvieno jų koncentracija šlapime yra didesnė kaip 10 mikrogramų mililitre.

******Epinefrinas (adrenalinas)** nedraudžiamas, jei jis skirtas vartoti vietiškai (pvz., gydant nosį ar akis) ar vartojamas kartu su vietiniais anestetikais.

*******Pseudoefedrinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime didesnė kaip 150 mikrogramų mililitre.

S7. NARKOTIKAI

Draudžiami šie narkotikai:

buprenorfinas, dekstromoramidas, diamorfinas (heroinas), fentanilas ir jo dariniai, hidromorfonas, metadonas, morfinas, nikomorfinas, oksikodonas, oksimorfonas, pentazocinas, petidinas.

S8. KANABINOIDAI

Draudžiami šie kanabinoidai:

- Natūralūs, pvz., **kanapės, hašišas, marihuana**, arba **sintetinis delta-9-tetrahidrokanabinolis (THC)**;
- kanabimimetikai, pvz., „**Spice**“, **JWH-018, JWH-073, HU-210**.

S9. GLIUKOKORTIKOIDAI

Visi gliukokortikoidai yra draudžiami, kai vartojami per burną, leidžiami į raumenis ar į veną arba įsisavinami per tiesiąją žarną.

MEDŽIAGOS, DRAUDŽIAMOS TAM TIKRŲ SPORTO ŠAKŲ ATSTOVAMS

P1. ALKOHOLIS

Alkoholis (**etanolis**) draudžiamas tik per toliau nurodytų sporto šakų varžybas. Jo kiekis nustatomas iškvepiamo oro ir (arba) kraujo tyrimais. Leidžiamas alkoholio kiekis (kraujyje), kurį viršijus pažeidžiamos antidopingo taisyklės, yra 0,10 g/l.

- Oro sportas (FAI)
- Automobilių sportas (FIA)
- Šaudymas iš lanko (WA)
- Motorlaivių lenktynės (UIM)

P2. BETA BLOKATORIAI

Beta blokatoriai draudžiami tik per šių sporto šakų *varžybas* ir *ne varžybų metu*, kai nurodyta:

- Šaudymas iš lanko (WA)*
- Automobilių sportas (FIA)
- Biliardas (visų tipų) (WCBS)
- Smiginis (WDF)
- Golfas (IGF)
- Šaudymas (ISSF, IPC)*
- Slidinėjimas / snieglenčių sportas (FIS), t. y. šuoliai su slidėmis, akrobatinio slidinėjimo šuolių (angl. *aerials*) ir puslankio (angl. *halfpipe*) rungtys, snieglenčių puslankio ir šuolių ore (angl. *big air*) rungtys.

- Povandeninio sporto (CMAS) rungtys: kvėpavimo sulaikymas panirus (angl. *apnoea*) su vienodu svoriu ir su plaukmenimis ar be jų, dinaminis kvėpavimo sulaikymas (angl. *dynamic apnoea*) plaukiant po vandeniu su plaukmenimis ar be jų, laisvasis panirimas (angl. *free immersion*), plaukimas po vandeniu „Jump Blue“, povandeninė žūklė, statiškas kvėpavimo sulaikymas (angl. *static apnoea*), povandeninis šaudymas į taikinius (angl. *target shooting*) ir kvėpavimo sulaikymas panirus su kintamu svoriu (angl. *variable weight apnoea*).

* Taip pat draudžiama *ne varžybų metu*.

Beta blokatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

acebutololis, alprenololis, atenololis, betaksololis, bizoprololis, bunololis, karteololis, karvedilolis, celiprololis, esmololis, labetalolis, levobunololis, metipranololis, metoprololis, nadololis, oksprenololis, pindololis, propranololis, sotalolis, timololis.